

รายงานผลการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น
การจัดทำ (ร่าง) มาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

สารบัญ

	หน้า
รายงานการประชุมพิจารณาร่างมาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘	3 - 6
รายงานการประชุมพิจารณาร่างมาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘	7 - 10
รายงานการประชุมพิจารณาร่างมาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘	11 - 15
รายงานสรุปประเด็นการเก็บข้อมูลองค์กรที่มีบทบาทบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	16 - 38
1) เทศบาลตำบลท้าวอู่ทอง อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี	16 - 17
2) เทศบาลตำบลอู่ทอง อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี	18 - 19
3) เทศบาลตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี	20 - 22
4) เทศบาลตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี	23 - 24
5) องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมกลัด อำเภอเมือง จังหวัดตราด	25 - 26
6) องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด	27 - 28
7) องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงตึ๊ด อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน	29 - 30
8) องค์การบริหารส่วนตำบลป่อสัก อำเภอเมือง จังหวัดน่าน	31 - 32
9) เทศบาลตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย	33 - 34
10) องค์การบริหารส่วนตำบลปลาบ่า อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย	35 - 38
ภาพประกอบการลงพื้นที่เก็บข้อมูลองค์กรที่มีบทบาทในการบริหารจัดการแหล่ง ท่องเที่ยว	39 - 41

รายงานการประชุมพิจารณาร่างมาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม อพท. ๑ ชั้น ๓๑ อาคารทีปโก้ พญาไท กรุงเทพฯ

ผู้มาประชุม

๑. นายดำรงค์ แสงกวีเลิศ	รองผู้อำนวยการ อพท. (๑)	ประธานการประชุม
๒. นายธิตี จันทรแต่งผล	รองผู้จัดการพื้นที่พิเศษ อพท. ๓	
๓. นายสมจินต์ ชาญกระบี่	รองผู้จัดการพื้นที่พิเศษ อพท. ๗	
๔. ดร. พรสุข จงประสิทธิ์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาขีดความสามารถการท่องเที่ยว	
๕. นายสุเทพ เกื้อสังข์	ผู้อำนวยการสำนักท่องเที่ยวโดยชุมชน	
๖. นายสุธีร์ สธนสถาพร	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง	
๗. นายอาชวิน สุขสว่าง	ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการท่องเที่ยว อพท. ๗	
๘. น.ส. นุชสรุา เทียนไชย	หัวหน้างานมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	
๙. นายพรพล น้อยธรรมราช	เจ้าหน้าที่บริหารยุทธศาสตร์	
๑๐. น.ส. มัทนา เมนแก	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	
๑๑. น.ส. ศิริลักษณ์ สุวรรณเกตุ	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ	
๑๒. น.ส. นพมาศ ทิตระกุล	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ	
๑๓. ว่าที่ร้อยตรี ธีศวรรสน์ พิมพโกวิท	เจ้าหน้าที่สื่อสารภายใน	
๑๔. นายปิยวุฒิ อึ้งวิเชียร	เจ้าหน้าที่เทคโนโลยีสารสนเทศ	

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายสิทธิศักดิ์ ปฐมวารี	ผู้จัดการพื้นที่พิเศษ อพท. ๑	(ติดราชการ)
๒. นายธรรมบุญ ภาครูป	ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารแผน อพท. ๕	(ติดราชการ)
๓. นายธนภฤต ภัทร์ธรร	หัวหน้างานท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	(ติดราชการ)

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายพนม วงศ์ไทย	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ อพท. ๓
๒. นายวรภัทร์ หอมวิเชียร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ
๓. นายศราวุธ กลั่นทะกะสุวรรณ	หัวหน้างานข้อมูลสารสนเทศแหล่งท่องเที่ยว
๔. นายเอกชัย สีท่ามา	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ
๕. นายจุฑา จันลา	เจ้าหน้าที่บริหารยุทธศาสตร์
๖. น.ส. ฐนิตา วุฒิกรีเกียรติ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

๑. เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

การประชุมพิจารณาร่างมาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่งานมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ทำการยกร่างมาตรฐานฯ ขึ้นมา มีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องภายในองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) ซึ่งคณะผู้จัดทำจะได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปปรับปรุงร่างมาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อนำเสนออีกครั้งต่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องภายนอก อพท. ก่อนการประกาศใช้มาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

๒. เรื่องเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างมาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ดังนี้

๒.๑ นายสมจินต์ ชาญกระบี เสนอให้มีการเก็บข้อมูลจากองค์กรที่มีบทบาทในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มาใช้ประกอบการจัดทำร่างมาตรฐานก่อนที่จะมีการประกาศใช้มาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ พื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุทอง (อพท. ๗) ยินดีจะให้ข้อมูลและเป็นพื้นที่นำร่องในการนำมาตรฐานไปทดลองใช้ ทั้งนี้ นอกจากการทดลองใช้ร่างมาตรฐานกับองค์กรที่อยู่ในพื้นที่พิเศษของ อพท. แล้ว หากเป็นไปได้ควรมีการทดลองใช้กับองค์กรที่อยู่นอกพื้นที่พิเศษของ อพท. ด้วย เนื่องจากพื้นที่ภายนอกไม่ได้รับการสนับสนุนจาก อพท. จึงอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป

นายสมจินต์ ชาญกระบี เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าเห็นด้วยที่ต้องมีมาตรฐาน แต่จะมีวิธีการชักชวน อพท. ให้เข้าร่วมรับการประเมินอย่างไร ผู้ตรวจประเมินและผู้รับรองเป็นใคร และในระยะยาวจะจัดตั้งเป็นสถาบันที่ให้การรับรองมาตรฐานหรือไม่

๒.๒ นายอาชวิน สุขสว่าง ให้ข้อคิดเห็นว่าจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนกับพื้นที่ในบริบทของ ความยั่งยืน และควรมีการหารือกับ อปท. เพื่อพิจารณาว่าหากต้องนำมาตราฐานไปปฏิบัติจะติดขัดตรงส่วนใดหรือไม่ นอกจากนี้ ควรมีการเตรียมการก่อนเข้าไปในพื้นที่ รวมทั้งวิธีการที่จะนำมาตราฐานเข้าไปใช้

นอกจากนี้ ในส่วนของข้อกำหนดการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม ขอให้เพิ่มความชัดเจนในข้อกำหนดด้านเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น

๒.๓ นายสุธีร์ สธนสถาพร ให้ข้อคิดเห็นว่าต้องจัดทำเป็นแผนการดำเนินงานในภาพรวมขององค์กร และกระบวนการทั้งหมดก่อนที่จะให้ อปท. นำไปปฏิบัติ ทั้งนี้ แผนการดำเนินงานและกระบวนการทั้งหมด อาจมีองค์ประกอบอื่นอีก เช่น กฎหมายที่เกี่ยวข้อง งบประมาณ ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนเป็น อย่างไร ทางพื้นที่จะได้รับประโยชน์อะไร ทำไมต้องปฏิบัติตาม ปฏิบัติตามแล้วได้ประโยชน์อะไร นั้น หมายความว่ามาตรฐานเป็นกลไกหนึ่งของกระบวนการทั้งหมดเท่านั้น

นายสุธีร์ สธนสถาพร เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าการดำเนินการอาจใช้แผนระยะสั้นก่อนเพื่อจูงใจให้ อปท. เข้าร่วมและนำไปปฏิบัติ โดย อพท. อาจให้ประโยชน์กับพื้นที่ในลักษณะของงบประมาณ สนับสนุนหน่วยงานอื่น ดังนั้น การประเมินก็จะง่ายขึ้นและติดตามประเมินผลได้ จากนั้นจึงทำการ ประชาสัมพันธ์องค์กรเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๒.๔ นายสุเทพ เกื้อสังข์ ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับประโยชน์ที่องค์กรที่นำมาตราฐานไปปฏิบัติ จะได้รับนั้น ในความเป็นจริงแล้ว อปท. มีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ อปท. มีหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ เรื่องการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวด้วย แต่ในความเป็นจริงมี อปท.ไม่ถึงร้อยละ ๑๐ ที่มีหน่วยงานการท่องเที่ยวโดยตรง โดยกว่าร้อยละ ๙๐ ได้นำเรื่องการท่องเที่ยวไปผนวกไว้ที่สำนักงานปลัดเทศบาล ดังนั้น หาก อพท. ผลักดันให้ อปท. มีการ นำมาตราฐานไปปฏิบัติก็จะเป็นการส่งเสริมให้ อปท. ปฏิบัติได้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติดังกล่าวและอาจมี การปรับโครงสร้างให้มีตำแหน่งงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวที่ชัดเจนขึ้น

นอกจากนี้ ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามที่ สทช. ได้จัดทำเกณฑ์รับรองแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ขึ้นมา เพื่อให้ทราบกระบวนการในการทำมาตราฐานและแนวทางปฏิบัติในการนำมาตราฐานไปใช้ พร้อม เสนอแนะให้มีการถอดบทเรียนกับ สทช. ทั้งนี้ ในการทำงานมาตราฐานควรตั้งเป็นคณะทำงานที่มาจากทุกภาค ส่วน (co-creation) มีนักวิชาการผู้รู้และมีประสบการณ์ในคณะทำงาน เช่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้าน สิ่งแวดล้อม เพื่อติดตามและประเมินผล โดย อพท. เป็นผู้คิดและสนับสนุน จะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือและ การยอมรับมากกว่าการทำงานองค์กรเดียว และยังได้มุมมองที่หลากหลาย สิ่งสำคัญคือ การสร้างแรงจูงใจ ต้องแสดงให้เห็นว่าการทำตามมาตราฐาน นอกจากทำตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดแล้ว ยังก่อให้เกิดรายได้ สิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมดีขึ้น

๒.๕ นายธิตี จันทร์แตงผล ได้เสนอความเห็นที่เมื่อเข้าพื้นที่ควรมีแบบฟอร์มรายการตรวจสอบ (Check list) สำหรับใช้ประเมินสถานะเริ่มต้น (Self-assessment) ด้วย นอกจากร่างมาตราฐานฉบับนี้แล้ว เพื่อที่จะได้เห็นปัญหาและอุปสรรค หากจะมีการนำมาตราฐานไปใช้

มติที่ประชุม ๑. ให้งานมาตราฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทำการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินสถานะ เบื้องต้นของพื้นที่ก่อนที่จะเชิญประชุมภายใน อพท. อีกครั้งหนึ่ง โดยเบื้องต้นเห็นควรมีการเก็บข้อมูล อปท. ในพื้นที่พิเศษ อพท. ๗

๒. ให้งานมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนำเสนอร่างระบบการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน พร้อมแผนงานและกระบวนการดำเนินงานอีกครั้งหนึ่ง

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

น.ส.นุชสรุา เทียนไชย
หัวหน้างานมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

ดร.พรสุข จงประสิทธิ์
ผอ.สพข.
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

รายงานการประชุมพิจารณาการจัดทำมาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘

วันจันทร์ที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม อพท. ๑ ชั้น ๓๑ อาคารทีปโก้ พญาไท กรุงเทพฯ

ผู้มาประชุม

๑. ดร.ชูวิทย์	มิตรชอบ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อพท.	ประธานการประชุม
๒. นายสิทธิศักดิ์	ปฐมวารี	ผู้จัดการพื้นที่พิเศษ อพท. ๑	(ประชุมผ่าน VDO Conference)
๓. นายทวีพงษ์	วิชัยดิษฐ์	ผู้จัดการพื้นที่พิเศษ อพท. ๓	(ประชุมผ่าน VDO Conference)
๔. นายประเสริฐ	กมลวาทินิศ	ผู้จัดการพื้นที่พิเศษ อพท. ๕	
๕. ดร. ชุมพล	มุสิกานนท์	ผู้จัดการพื้นที่พิเศษ อพท. ๖	
๖. นายธิตี	จันทร์แต่งผล	รองผู้จัดการพื้นที่พิเศษ อพท. ๓	(ประชุมผ่าน VDO Conference)
๗. ดร.พรสุข	จงประสิทธิ์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาขีดความสามารถการท่องเที่ยว	
๘. นายสุเทพ	เกื้อสังข์	ผู้อำนวยการสำนักท่องเที่ยวโดยชุมชน	
๙. นายสุธีร์	สธนสถาพร	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง	
๑๐. นางสาวมนทิรา	จุฑะพุทธิ	ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารองค์กร	
๑๑. นายสุรอาจ	คุณกมุต	ผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยความสะดวก อพท. ๕	(ประชุมผ่าน VDO Conference)
๑๒. นายสมเกียรติ	อำนวยสุวรรณ	หัวหน้างานบริหารภาคีเครือข่าย	
๑๓. นายธนกฤต	ภัทร์ธราธร	หัวหน้างานท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	
๑๔. นางสาววรรณวิภา	ภานุมาต	หัวหน้างานเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยว	
๑๕. นางประภัสสร	วรรณะภูติ	หัวหน้างานองค์ความรู้	
๑๖. นางสาวดวงกมล	ทองมั่ง	หัวหน้างานวิเทศสัมพันธ์	
๑๗. นางสาวกัญจน์กนก	มีแสง	หัวหน้างานแผนยุทธศาสตร์องค์กรและงบประมาณ	
๑๘. นางสาวนุชสร	เทียนไชย	หัวหน้างานมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	
๑๙. นายกฤษณ์	ภูมิสุวรรณ	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ	(ประชุมผ่าน VDO Conference)
๒๐. นายกรกช	พบประเสริฐ	เจ้าหน้าที่บริหารองค์ความรู้	

๒๑. นายนพดล	จินดาธรรม	เจ้าหน้าที่บริหารยุทธศาสตร์
๒๒. นางสาวศิริลักษณ์	สุวรรณเกตุ	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ
๒๓. นางสาวนพมาศ	ทิตระกุล	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ
๒๔. นายปิยวุฒิ	อึ้งวิเชียร	เจ้าหน้าที่เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายศราวุธ	กลั่นทะกะสุวรรณ	หัวหน้างานข้อมูลสารสนเทศแหล่งท่องเที่ยว
๒. นายคัชพล	จั่นเพชร	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ
๓. นางสาวโรสิตา	โหลสกุล	เจ้าหน้าที่บริหารยุทธศาสตร์
๔. นายจุฑา	จั่นลา	เจ้าหน้าที่บริหารยุทธศาสตร์
๕. นายเอกชัย	สีท่ามา	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ
๖. นายวรภัทร์	หอมวิเชียร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ
๗. นางสาวธนพรพรรณ	พลศิรีย์	เจ้าหน้าที่งานวิเทศสัมพันธ์

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

๑. เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

การประชุมพิจารณามาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (ฉบับร่างที่ ๒) ที่งานมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ทำการยกร่างเกณฑ์มาตรฐานฯ ขึ้นมาในครั้งนี้ จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องภายใน อพท. ซึ่งคณะผู้จัดทำจะได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับไปปรับปรุงร่างมาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องภายนอก อพท. ก่อนการประกาศใช้มาตรฐานฯ ต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

๒. เรื่องเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อมาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (ฉบับร่างที่ ๒) ดังนี้

๒.๑ ดร.ชุมพล มุสิกานนท์ ผู้จัดการพื้นที่พิเศษ อพท. ๖ เสนอให้มีการปรับภาษาในมาตรฐาน โดยควรเป็นภาษาที่กระชับ เข้าใจง่าย และมีนิยามศัพท์ที่ชัดเจน และในการนำมาตรฐานไปใช้ จะต้องมีการจูงใจให้หน่วยงานหรือองค์กรสมัครใจในการนำไปใช้ เนื่องจากการทำตามมาตรฐาน จะทำให้องค์กรมีภาระงานที่เพิ่มขึ้น

๒.๒ นายสิทธิศักดิ์ ปฐมวารีย์ ผู้จัดการพื้นที่พิเศษ อพท. ๑ ให้ข้อคิดเห็นว่าการจะใช้คำว่า “มาตรฐาน” ต้องเป็นที่ยอมรับโดยกว้างขวาง และจะต้องไม่ทับซ้อนกับมาตรฐานของกรมการท่องเที่ยว การนำมาตรฐานไปใช้ ต้องสัมฤทธิ์ผลและไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ต้องตอบให้ได้ว่าคำว่า “ยั่งยืน” จะจบที่ตรงไหน

นอกจากนี้ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรมีการปรับมาตรฐานในส่วนการนิยามศัพท์ที่ต้องชัดเจน เช่น การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีค่านิยามระบุไว้ในพระราชบัญญัติการจัดตั้งองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) พ.ศ.๒๕๔๖ มาตราที่ ๓ อยู่แล้ว และค่านิยามของหลักการนั้น สันเกินไป ด้านการนิยามผู้ที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตามจะเรียกได้ว่าเป็นการถูกเลือกปฏิบัติ จะสามารถนำแนวคิดเกี่ยวกับ universal design มาใช้ได้หรือไม่ ในส่วนขอบข่ายซึ่งระบุว่า “...รวมทั้งมีการดำเนินงานได้ดีกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้” เป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ด้านคณะทำงานบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว นิยามและข้อปฏิบัติในข้อนี้ค่อนข้างขัดกันว่าจะเป็นการโดยเฉพาะหรือโดยทั่วไป และการตอบสนองต่อข้อร้องเรียน ควรระบุ “กระบวนการ” และ “ขั้นตอน” ที่ชัดเจนกว่านี้

๒.๓ นายประเสริฐ กมลวิทนนิศา ผู้จัดการพื้นที่พิเศษ อพท. ๕ เสนอว่าเกณฑ์ที่จัดทำขึ้น ควรใช้ควบคู่กับเกณฑ์การประเมินพื้นที่ท่องเที่ยวเพื่อการประกาศพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อประเมินแหล่งที่อยู่ในเกณฑ์ระดับใดและควรพัฒนาอย่างไร เนื่องจากหากเป็นการประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีวาระการทำงาน ๔ ปี เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงก็จะทำให้ต้องเริ่มต้นการดำเนินงานใหม่ นอกจากนี้ ควรมีการสัมภาษณ์ชุมชนจริงๆ ด้วย ควรมองที่ความเข้มแข็งของชุมชนมากกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการได้ตรงกลุ่มเป้าหมาย และควรร่วมมือกับพื้นที่ เนื่องจากแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน บางเกณฑ์อาจเหมาะสมกับบางพื้นที่เท่านั้น จึงต้องกำหนดน้ำหนักของเกณฑ์ในแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ การนำมาตรฐานไปใช้ควรจะต้องมีการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนกลางและพื้นที่พิเศษ เนื่องจากความใกล้ชิดในการเข้าไปดูแลมีความแตกต่างกัน ในส่วนของมาตรฐาน เห็นควรเพิ่มเติมประเด็นเศรษฐกิจพอเพียง จะทำอย่างไรให้เกิดเป็นรูปธรรม

๒.๔ นายสุเทพ เกื้อสังข์ ผู้อำนวยการสำนักท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ในส่วนของคำศัพท์และนิยาม หากเป็นคำที่ อพท. ได้มีการนิยามไว้แล้ว สามารถนำมาใช้ได้เลย และควรใช้คำว่า “แนวทาง” มากกว่าคำว่า “เกณฑ์” เนื่องจากเป็นการกล่าวถึงแนวทางที่จะนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง คือ จะสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างไร เช่น การประชุมร่วมกัน การเปิดโอกาสให้เยาวชน ประชาชนชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วม

การนำมาตรฐานไปใช้ ในปีแรกอาจเลือกพื้นที่ต้นแบบ ๑๐-๑๕ ชุมชนจากชุมชนต้นแบบของสทช. โดยจะต้องมีการวางแผนร่วมกับชุมชน มีการติดตามและประเมินผล และทบทวนการปฏิบัติตามมาตรฐานในปีต่อไป การนำมาตรฐานไปใช้อาจวัดผลในช่วง ๒-๓ ปี มีการสร้างแรงจูงใจและให้รางวัล ทั้งนี้ ควรมองแหล่งท่องเที่ยวมากกว่าพื้นที่ การนำมาตรฐานไปใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเสี่ยงจากการเมือง เนื่องจากวาระการทำงานเพียง ๔ ปี แต่หากเป็นพื้นที่อุทยานหรือแหล่งโบราณคดี เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงจะไม่เกิดผลกระทบมากนัก ประเด็นอื่นๆ ที่ควรพิจารณาเพิ่มเติม ได้แก่ มาตรฐานการให้บริการ ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว ความปลอดภัย นักสื่อความหมาย เป็นต้น

๒.๕ นางสาวมนทิรา จุฑะพุทธิ ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารองค์กร เสนอว่าควรเพิ่มหัวข้อ Crisis PR Management ในด้านการสื่อสาร เพื่อเป็นการเสริมให้องค์กรสามารถสื่อสารได้อย่างทันการณ์ในภาวะวิกฤต

๒.๖ นายสุรอาจ คุณกมุต ผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการ อพท. ๕ ให้ความเห็นว่า ควรให้ความสำคัญกับเรื่องเกณฑ์การให้คะแนน และจะต้องให้เวลาชุมชนในการปฏิบัติตามมาตรฐาน ทั้งนี้ ต้องมีมาตรการจูงใจ และจะต้องพิจารณาว่าจะใช้งบประมาณจากส่วนใดในการดำเนินงาน

๒.๗ นายทวีพงษ์ วิชัยดิษฐ์ ผู้จัดการพื้นที่พิเศษ อพท. ๓ ให้ความเห็นว่า การนำมาตรฐานไปใช้ในบางพื้นที่ เช่น พัทยา มีความซับซ้อน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่นั้นมีความยาก-ง่ายแตกต่างกัน หากเป็นองค์กรขนาดเล็กสามารถชักชวนได้ไม่ยาก แต่หากเป็นองค์กรขนาดใหญ่ เช่น เมืองพัทยา การนำมาตรฐานไปใช้เป็นเรื่องใหญ่ เนื่องจากองค์กรมีความเป็นตัวของตัวเอง ดังนั้น มาตรฐานคงไม่สามารถใช้ได้ทุกพื้นที่ นอกจากนี้ ชุมชนในบางพื้นที่ยังมีความขัดแย้งกับเทศบาล มีเรื่องการเมืองท้องถิ่นเข้ามาเกี่ยวข้อง การนำมาตรฐานไปใช้อาจเป็นการสร้างความขัดแย้งเพิ่มขึ้น

๒.๘ นางสาววรรณวิภา ภาณุมาต หัวหน้างานเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยว ให้ความเห็นว่า ข้อเสนอมาตรฐานในปัจจุบันเป็นเรื่องค่อนข้างใหญ่ หากจะใช้ชื่อดังกล่าว น่าจะต้องมีประเด็นที่ครอบคลุมมากกว่านี้ อาจจะปรับชื่อมาตรฐานว่าใช้สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยในการจัดทำมาตรฐาน จะต้องคิด Implementation Plan ควบคู่ไปด้วย อาจดูตัวอย่างจาก GSTC และในการประเมิน หากให้น้ำหนักกับเอกสาร (paper based) มากเกินไป ผลการประเมินอาจไม่สะท้อนความเป็นจริง

ในส่วนของมาตรฐาน ควรใช้คำง่ายๆ และคำศัพท์เฉพาะจะต้องนิยามให้ชัดเจน ด้านแนวทางสนับสนุนศักยภาพชุมชน ควรเน้นเรื่องการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งนี้ เรื่องการ zoning ขีดความสามารถในการรองรับ หรือโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ เป็นสิ่งที่เกินความสามารถของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้การสนับสนุน

มติที่ประชุม ๑. ให้งานมาตรฐานฯ ดำเนินการปรับแก้มาตรฐานตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมตามความเหมาะสม

๒. ให้งานมาตรฐานฯ จัดทำ implementation plan ให้แล้วเสร็จก่อนจัดการประชุมผู้เชี่ยวชาญภายนอก

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

นพพศ ทิตรระกูล
น.ส.นพมาศ ทิตรระกูล
เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

ดร.พรสุข จงประสิทธิ์
ผอ.สพท.
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

รายงานการประชุมพิจารณาร่างมาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (ฉบับร่างที่ ๓)

วันอังคารที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ ห้องประชุม อพท. ๑ ชั้น ๓๑ อาคารทีปโก้ พญาไท กรุงเทพฯ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ดร.ชวิทย์ มิตรชอบ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อพท.	ประธานการประชุม
๒. ดร.พรสุข จงประสิทธิ์	ผอ.สพข.	
๓. ว่าที่ร้อยเอก สันติพงศ์ บุลยเลิศ	กรมการท่องเที่ยว	
๔. อ.ดร.พันธุ์มดี เกตะวันดี	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
๕. รศ.ดร.พรรณิ สวนเพลง	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	
๖. คุณวิชาญ สุขสว่าง	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	
๗. คุณสำราญ สอนผึ้ง	สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ	
๘. คุณสามารถ ศรีดาวเรือง	สมาคมการตลาดท่องเที่ยวไทย	
๙. คุณบุญตา บางใย	สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย	
๑๐. คุณปิยะนุช บุญเย็น	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	
๑๑. คุณธเนศ วรศรีณย์	หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	
๑๒. ว่าที่ร้อยตรีเจษฎา จิระพรพัฒน์	หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	
๑๓. คุณสุดเกล้า บุญญนันท์	นักวิชาการอิสระ	
๑๔. คุณมาลินี สุขสุวรรณ	นักวิชาการอิสระ	
๑๕. คุณสุปราณี กรงนิศย์	สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	
๑๖. นางสาวนุชชรา เทียนไชย	หัวหน้างานมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	
๑๗. นางสาวนพมาศ ทิตระกูล	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ	
๑๘. นายเอกชัย สีท่ามา	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ	
๑๙. นายคัชพล จันเพชร	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ	
๒๐. นางสาวโรสิตา โหลสกุล	เจ้าหน้าที่บริหารยุทธศาสตร์	

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

๑. เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

การประชุมเพื่อพิจารณาร่างมาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (ฉบับร่างที่ ๓) ที่ สพข. โดยงานมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้ทำการยกร่างมาตรฐานฯ ขึ้นมานั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก อพท. โดยข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประชุมในครั้งนี้ คณะผู้จัดทำจะนำไปปรับปรุงร่างมาตรฐานฯ ก่อนที่จะมีการประกาศใช้ต่อไป โดย ผอ.สพข. ได้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินงานจัดทำร่างมาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และหัวหน้างานมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนำเสนอร่างมาตรฐานฯ ต่อที่ประชุมให้รับทราบ

มติที่ประชุม รับทราบ

๒. เรื่องเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างมาตรฐานสำหรับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (ฉบับร่างที่ ๓) ซึ่งในเบื้องต้นได้ให้ชื่อว่า “เกณฑ์มาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” ดังนี้

๒.๑ คุณสมภาร ศรีดาวเรือง จากสมาคมการตลาดท่องเที่ยวไทย ได้ให้ข้อคิดเห็นถึง การทำมาตรฐานของหน่วยงานต่างๆ ที่ผ่านมา บริษัททัวร์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้รับข้อมูลข่าวสารและโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมเท่าที่ควร บริษัททัวร์ควรได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามร่างมาตรฐานฯ ฉบับนี้ในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางด้านการท่องเที่ยว

๒.๒ อ.ดร.พันธุมดี เกตะวันดี จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๒.๒.๑ คำว่า “องค์กร” ในหัวข้อ “คำศัพท์และนิยาม” ควรขยายความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้ทราบว่าองค์กรที่จะนำร่างมาตรฐานฯ นี้ไปใช้เป็นองค์กรใดได้บ้าง

๒.๒.๒ การเข้ามามีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานตามร่างมาตรฐานฯ ฉบับนี้ ควรกำหนดบทบาทและระดับการเข้ามามีส่วนร่วมของแต่ละกลุ่มให้ชัดเจน

๒.๒.๓ ควรพิจารณาถึงผลลัพธ์ที่องค์กรจะได้รับจากการนำร่างมาตรฐานฯ ฉบับนี้ไปใช้ เช่น คุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ความประทับใจของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ ควรสร้างให้เกิดความสมดุลทั้งนักท่องเที่ยวและชุมชน เนื่องจาก อพท. เป็นหน่วยงานที่ดูแลในด้าน supply side ซึ่งไม่ได้มุ่งเน้นในเรื่องการตลาด

๒.๒.๔ ควรพิจารณาประเด็นมลพิษทางสายตา (Visual pollution) เช่น ความสะอาด ขนาดความถูกต้องของป้ายที่ให้ข้อมูลในสถานที่ท่องเที่ยว โดยอาจเพิ่มเติมประเด็นนี้ในแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อม

๒.๓ คุณสำราญ สอนผึ้ง จากสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ ได้ให้ข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๒.๓.๑ ร่างมาตรฐานฯ ฉบับนี้ยังไม่ได้กล่าวถึงการนำร่างมาตรฐานฯ ไปใช้ เนื่องจากมาตรฐานโดยทั่วไปจะมีการระบุการนำมาตรฐานไปใช้ในหัวข้อ “ขอบเขตและการนำไปใช้”

๒.๓.๒ ร่างมาตรฐานฯ ฉบับนี้ใช้ชื่อว่า “เกณฑ์มาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” แต่เนื้อหาในร่างมาตรฐานฯ มีลักษณะเป็นแนวทาง (Guideline) หากต้องการให้ร่างมาตรฐานฯ ฉบับนี้เป็นแนวทาง ควรเพิ่มแนวทางของการปฏิบัติลงในเอกสารให้ละเอียดมากยิ่งขึ้น แต่หากต้องการให้ร่างมาตรฐานฯ ฉบับนี้มีลักษณะเป็นมาตรฐาน (Standard) ควรจะต้องจัดทำเกณฑ์และมีการกำหนดตัวชี้วัดในการพิจารณาผลการดำเนินงานเพื่อเป็นไปตามเกณฑ์ของมาตรฐานด้วย

๒.๓.๓ การอ้างอิงเอกสารต่างๆ ควรใช้ฉบับล่าสุด เช่น ISO 14001 ควรใช้ฉบับปี 2015

๒.๓.๔ หัวข้อ “บทนำ” ควรมีการเรียบเรียงใหม่อีกครั้ง เนื่องจากเนื้อหาที่เป็นเรื่องเดียวกัน มีการกระจายอยู่ในหลายย่อหน้า

๒.๓.๕ ควรเปลี่ยนหัวข้อ “เกณฑ์การปฏิบัติ” เป็น “แนวทางการปฏิบัติ”

๒.๓.๖ หัวข้อ “คณะกรรมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว” หากดูในรายละเอียดจะพบว่า บทบาทหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นลักษณะของการกำหนดนโยบาย ดังนั้น จึงควรเปลี่ยนจากคำว่า “คณะกรรมการ” ซึ่งน่าจะถูกต้องมากกว่า

๒.๓.๗ หัวข้อ “การติดตาม ฝ้าระวัง และวัดผลการดำเนินงาน” โดยทั่วไปการวัดผลจะวัดผล โดยพิจารณาเทียบกับวัตถุประสงค์มากกว่าการพิจารณาผลจากการดำเนินงานตามแผนงาน

๒.๓.๘ หัวข้อ “การเสริมสร้างความรู้ ความสามารถและความตระหนัก” ควรเพิ่มเติม รายละเอียดของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง กับแหล่งท่องเที่ยวด้วย และควรมีวิธีการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ และความตระหนักให้กับผู้เกี่ยวข้อง กับแหล่งท่องเที่ยว

๒.๓.๙ การดำเนินงานในขั้นต่อไป ควรจะต้องมีการจัดทำแนวทางในการนำไปปฏิบัติและ กำหนดเกณฑ์สำหรับพิจารณาผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ของมาตรฐาน

๒.๔ คุณธเนศ วรศรีณย์ จากหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อเสนอแนะ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๒.๔.๑ ร่างมาตรฐานฯ ควรมีการระบุเรื่อง “กระบวนการในการจัดสรรประโยชน์เพื่อดูแลหรือ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม” โดยแหล่งท่องเที่ยวที่ภาครัฐดูแลจะมีเงินสนับสนุน ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวของเอกชนโดยทั่วไปไม่สามารถขอเงินสนับสนุนจากภาครัฐได้ หากจะให้การดำเนินงานเป็นไปตาม แผนการจัดการ จะต้องมียกงบประมาณสนับสนุนในส่วนนี้ รวมถึงควรมีการจัดสรรประโยชน์ให้กับชุมชนโดยอาจ จัดตั้งในรูปแบบของสหกรณ์หรืออื่นๆ และคนในชุมชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

๒.๔.๒ องค์กรที่มีบทบาทในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอาจเกิดจากการรวมตัวตั้งแต่ กลุ่มเล็กจนถึงกลุ่มขนาดใหญ่ เช่น ระดับจังหวัด คลัสเตอร์ (Cluster) จึงต้องมีการกำหนดผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ ชัดเจน และครบถ้วน

๒.๔.๓ การสนับสนุนศักยภาพชุมชน นอกจากการสนับสนุนทางด้านทักษะและอาชีพแล้ว ควรเพิ่มเติมเรื่องการสนับสนุนเงินทุนให้กับชุมชนด้วย

๒.๔.๔ ควรเพิ่มเติมเรื่องความปลอดภัยในการทำกิจกรรมท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นเรื่องสำคัญ เช่น ความสะอาดและความปลอดภัยของที่พัก อาคาร และการทำกิจกรรม

๒.๕ รศ.ดร.พรณี สวนเพลง จากมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ให้ข้อคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๒.๕.๑ การจัดทำเกณฑ์มาตรฐาน โดยทั่วไปควรมีการกำหนดค่า KPI หรือตัวชี้วัด รวมทั้ง เป้าประสงค์ ดังนั้น ร่างมาตรฐานฯ ฉบับนี้จึงควรพิจารณากำหนดค่า KPI หรือตัวชี้วัดด้วย

๒.๕.๒ การนำไปปฏิบัติควรมีรายละเอียดของแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับองค์กรที่ ต้องการนำร่างมาตรฐานฯ ฉบับนี้ไปปฏิบัติ

๒.๕.๓ การประชาสัมพันธ์และการทำการตลาดการท่องเที่ยว สามารถรวมกับหัวข้อ “การสื่อสาร” ได้หรือไม่ เนื่องจากเป็นเรื่องที่ใกล้เคียงกัน

๒.๖ คุณวิชาญ สุขสว่าง จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อร่างมาตรฐานฯ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๒.๖.๑ การนำร่างมาตรฐานฯ ฉบับนี้ ไปปฏิบัติควรพิจารณาถึงความสอดคล้องกับหลักการทั้ง ๖ ข้อควบคู่ไปด้วย

๒.๖.๒ ร่างมาตรฐานฯ ฉบับนี้ ควรพิจารณาด้วยว่า มีความทับซ้อนกับมาตรฐานฉบับอื่นหรือไม่ เช่น เกณฑ์มาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน ของ สทช.

๒.๖.๓ องค์ประกอบของคณะทำงานฯ ควรประกอบไปด้วยผู้แทนจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ ทั้งนี้ องค์การจะต้องเป็นผู้วิเคราะห์ว่าควรจะต้องเป็นผู้แทนจากกลุ่มใดบ้าง

๒.๖.๔ หัวข้อ “การติดตามและประเมินผล” ควรมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากตามร่างมาตรฐานฯ ฉบับนี้ กำหนดให้มีการจัดทำแผน ๓ ปี หรือแผน ๕ ปี เพื่อให้เกิดความยั่งยืนมากขึ้น และอาจมีทั้งการตรวจประเมินภายในและการตรวจประเมินภายนอก (Internal & External Audit)

๒.๖.๕ หัวข้อ “แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อม” มีหลายข้อที่ยังคงซ้ำกันอยู่ อาจจัดกลุ่มใหม่เพื่อไม่ให้มีแนวทางมากเกินไป และในส่วนของภาระบบแหล่ง ควรระบุให้ชัดว่าเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษหรือแหล่งการใช้ทรัพยากร

๒.๗ ว่าที่ร้อยเอก สันติพงศ์ บุลยเลิศ จากกรมการท่องเที่ยว ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรพิจารณาบริบทขององค์กรที่จะต้องนำร่างมาตรฐานฯ ไปใช้ เนื่องจากแต่ละองค์กรมีความแตกต่างกัน โดยร่างมาตรฐานฯ อาจทำเป็นกรอบการปฏิบัติไว้ ไม่ต้องลงลึกในรายละเอียด นอกจากนี้ ควรเพิ่มเติมแนวทางส่งเสริมและประชาสัมพันธ์องค์กร เพื่อเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่

ในส่วนของหัวข้อ “แนวทางการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก” ควรเพิ่มเติมเรื่องการดูแล/การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกด้วย เช่น ห้องน้ำและถังขยะ นอกจากมีการจัดเตรียมให้เพียงพอแล้ว จะต้องมีการจัดการและดูแลรักษา รวมทั้งมีการจัดเก็บ และนำไปกำจัดโดยวิธีการที่เหมาะสมด้วย

๒.๘ คุณสุปราณี กรงนิത്യ ตัวแทนจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อร่างมาตรฐานฯ ว่า กรณีของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จะมีมาตรฐานบังคับและมาตรฐานสมัครใจ ซึ่งจะใช้คำว่า “มาตรฐาน” ทั้งสิ้น โดยจะระบุภายในเอกสารอีกครั้งว่า เป็นมาตรฐานบังคับหรือมาตรฐานสมัครใจ และการใช้มาตรฐานสากลในการอ้างอิง อาจไม่ระบุถึงปีที่ประกาศ เนื่องจากมีการประกาศฉบับใหม่ออกมาเรื่อยๆ และในบรรณานุกรมจะต้องมีการระบุปีที่ประกาศให้อยู่แล้ว นอกจากนี้ ควรจัดหมวดหมู่ของมาตรฐาน ISO ที่ระบุในคำนำให้อยู่ด้วยกัน

มติที่ประชุม ๑. ให้งานมาตรฐานฯ ดำเนินการปรับแก้ร่างมาตรฐานฯ ตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากที่ประชุม

๒. ให้ดำเนินการจัดทำ implementation plan เพื่อระบุรายละเอียดของการนำร่างมาตรฐานฯ ไปใช้

๓. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะบางส่วน ให้นำไปดำเนินการเมื่อมีการลงมือปฏิบัติตามร่างมาตรฐานฯ

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

น.ส. นุชสรา เทียนไชย
หัวหน้างานมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ดร.พรสุข จงประสิทธิ์
ผอ.สพข.

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

น.ส.นพมาศ ทิตระกุล
เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

รายงานสรุปประเด็นการเก็บข้อมูลองค์กรที่มีบทบาทบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

๑. เทศบาลตำบลท่าวุ้ง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุรินทร์

๑.๑. ข้อมูลทั่วไป

วันที่เก็บข้อมูล: วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘

ผู้ให้ข้อมูล:

- นางสาวฉัฐพนิต มยุขโชติ นายกเทศมนตรี
- นายวิวัฒน์ ไบบัว หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ

พื้นที่: พื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุทุมพร (อพท. ๓)

แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ตลาดน้ำ (เทศบาลดูแลโดยตรง) วัดเขาพระศรีสรรเพชญาราม อ่างเก็บน้ำ วัดเขาทำเทียม คูเมืองเดิม แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ฯลฯ

๑.๒. สรุปประเด็นจากการเก็บข้อมูล

นโยบายด้านการท่องเที่ยวของเทศบาล เน้นการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น มีลักษณะเป็นแผนกิจกรรมประจำปี เช่น กิจกรรมสงกรานต์ ออกพรรษา การแสดงพื้นบ้าน ซึ่งแผนดังกล่าวจะต้องแล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายนของทุกปี โดยการดูแลด้านการท่องเที่ยวในปัจจุบันไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง เนื่องจากบุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ งานการท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะอยู่ในความดูแลของกองประเพณีการศึกษา ในการทำแผนเทศบาลนั้น นายกฯ จะให้ความรู้กับชุมชน พยายามถ่ายทอดโครงการต่างๆ ให้ประชาชนทราบด้วย หากเป็นเรื่องกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยทั่วไปต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกระจายอำนาจ ซึ่งจะมีรองนายกเทศมนตรีและรองนายกเทศมนตรีช่วยดูแลด้านกฎหมาย ด้านแผนภายในเทศบาล มีแผนพัฒนาบุคลากร เช่น การศึกษาดูงาน การอบรม เป็นต้น

สำหรับในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ตลาดน้ำ ซึ่งเทศบาลเป็นผู้ดูแลโดยตรง ไม่ได้มีการควบคุมการใช้พื้นที่หรือการวางกฎระเบียบในการเข้าใช้พื้นที่อย่างชัดเจน เนื่องจากเป็นช่วงเริ่มต้น แต่จะเน้นมาตรการกำหนดราคาสินค้า และให้สิทธิคนในชุมชนเข้ามาค้าขายก่อนคนนอกพื้นที่ นอกจากนี้ เทศบาลจะมีแผนป้องกันความเสี่ยงในแหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่อื่นๆ ของเทศบาล มีการประเมินจุดเสี่ยงที่อาจเกิดอาชญากรรม การส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกเรื่องความเสี่ยง และมีรถฉุกเฉินของเทศบาลให้บริการ ทั้งนี้ จะมีการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว หากเป็นที่ตลาดน้ำ จะมีการเก็บข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยว แบบสอบถามความพึงพอใจ อย่างไรก็ตาม เทศบาลยังไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุหรือบุคคลทุพพลภาพ

การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ไม่มีแผนการจัดการที่ชัดเจน นโยบายภายในเทศบาลที่มีขณะนี้ คือ การปิดเครื่องปรับอากาศตอนเที่ยง การใช้กระดาษรีไซเคิล และมีโครงการปลูกต้นไม้ร่วมกับชุมชน หากเป็นส่วนของโรงแรมหรือที่พักผู้ประกอบการจะเป็นผู้จัดการเอง ทั้งนี้ กองช่างจะเป็นผู้ดูแลเรื่องการระบายน้ำเสียและสาธารณสุข

ด้านการสื่อสารภายนอกกับประชาชนในพื้นที่เทศบาล มีการสื่อสารผ่านทางเว็บไซต์ เสียงตามสาย facebook วิทยุชุมชน เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของเทศบาล ซึ่งกองวิชาการและแผนงานจะเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ หากมีข้อร้องเรียน โดยทั่วไปประชาชนจะทำหนังสือร้องเรียนไปที่อำเภอ ก่อนจะมีการมอบหมายมาที่เทศบาล หากเป็นการร้องเรียนในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ตลาดน้ำ จะมีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว สามารถร้องเรียนกับเจ้าหน้าที่ได้โดยตรง หรือโทรศัพท์มาร้องเรียนที่เทศบาลก็ได้ เมื่อได้รับข้อร้องเรียนมา นายกฯ จะเป็นผู้พิจารณาก่อนส่งต่อไปให้กับกองที่เกี่ยวข้อง

ด้านการติดตามและประเมินผล เมื่อชาวบ้านทำแผนเข้ามา จะมีการประสานกับเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะเป็นผู้ติดตามการดำเนินโครงการ โดยในแผนจะมีคณะกรรมการติดตาม มีนายกฯ เป็นประธาน และจะมีการประชุมเป็นระยะๆ ทั้งนี้ เทศบาลมีหน่วยตรวจสอบภายในที่จะดูความล่าช้าการทำงานตามแผนที่กำหนดไว้ แต่ละกองจะติดตามก่อนส่งถึงนายกฯ หรืออาจเป็นการเข้ามาพูดคุยกับนายกฯ โดยตรง

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คือ พัฒนาคนให้ยืนอยู่ได้ด้วยตัวเอง เน้นการใช้ทรัพยากรคุ้มค่า ทุนการณและเวลา เน้นเชิงอนุรักษ์ อนุรักษ์ชาติ วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ในทุกวัน ความเป็นจริง ความเป็นตัวตน ท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์ ภูมิวิถีชีวิตที่เค้าเป็นอยู่ เอามาสอดแทรกในการท่องเที่ยว ให้ชุมชนมีสินค้าที่มีฝีมือ และมาตรฐาน

บทบาทของเทศบาล ตอนนี้เราท่องเที่ยวมีสิ่งที่ดีอยู่ พยายามสื่อให้กับชุมชน เรามีพื้นที่ที่ดี ภายภาพ ภูมิศาสตร์ดีมาก มีกันชนกันพายุ ภัยแล้ง มีศาสนาพุทธ พระมหากษัตริย์ สุพรรณบุรีมีธรรมชาติ พื้นที่เกษตร ประวัติศาสตร์ อยู่ใกล้เมืองหลวงและภูมิภาคต่างๆ ต้องภูมิใจในตัวของเราเองและหยิบสิ่งดีๆ มาใช้

๒. เทศบาลตำบลอุ้มทอง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

๒.๑. ข้อมูลทั่วไป

วันที่เก็บข้อมูล: วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘

ผู้ให้ข้อมูล:

- นายประยูร อสัมภินพงศ์ รองนายกเทศมนตรี

พื้นที่: พื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุ้มทอง (อพท. ๗)

แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ศาลเจ้าพ่อพระยาจักร วัดอุ้มทอง แหล่งเรียนรู้ท่าพระ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
อุ้มทอง

๒.๒. สรุปประเด็นจากการเก็บข้อมูล

เทศบาลตำบลอุ้มทอง ไม่ค่อยมีแหล่งท่องเที่ยวในความรับผิดชอบของเทศบาล นโยบายด้านการท่องเที่ยวเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยเน้นเรื่องวิถีชีวิต เช่น การสร้างมูลค่าเพิ่มให้สิ่งที่มีอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ที่ผ่านมา นโยบายของเทศบาลเน้นเรื่องการจัดการขยะ ส่วนด้านการท่องเที่ยวนั้น ไม่มีงบประมาณเพียงพอ จึงได้ขอรับการสนับสนุนจาก อพท. โดยระบุอยู่ในแผน ๓ ปี ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ได้มีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวมากขึ้น แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรง ปัจจุบันเป็นบุคลากรของกองวิชาการช่วยดูแลอยู่ หากเป็นเรื่องกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จะมีนิติกรเป็นผู้ดูแล โดยเทศบาลได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน โดยผ่านการประชุมประจำปี มีการทำประชาคมเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับประชาชน เช่น การส่งเสริมอาชีพของกลุ่มทำขนมจีน จะมีการพูดคุยกับกลุ่มก่อนว่าต้องการอะไรบ้าง แล้วจึงลงมือทำด้วยกัน เป็นการส่งเสริมทักษะการประกอบอาชีพของคนในชุมชน

ด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม เดิมไม่ได้มีการให้ความรู้และทำความเข้าใจกับชุมชนมากนัก แต่เริ่มมีมากขึ้นเมื่อ อพท. เข้ามาส่งเสริมให้คนในชุมชนตระหนักถึงคุณค่า สำหรับด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ไม่ได้มีการกำหนดเป้าหมายว่าจะลดการใช้พลังงานที่เปอร์เซ็นต์ แต่เทศบาลมีนโยบายประหยัดพลังงาน เช่น การปรับอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศ กองสาธารณสุขมีโครงการคัดแยกขยะ ซึ่งเป็นโครงการที่เทศบาลกำลังมุ่งเน้นอยู่ในขณะนี้ ด้านแผนการจัดการบุคลากรของเทศบาลมีการส่งบุคลากรไปอบรม การละลายพฤติกรรม การอบรมของกองสาธารณสุข เป็นต้น

ด้านแผนประเมินและป้องกันความเสี่ยง หากเป็นจุดที่เกิดเหตุบ่อย จะมีการติดตั้งไฟกระพริบ หากมีเหตุด่วนเหตุร้ายให้แจ้งไปได้ที่มูลนิธิ นอกจากนี้ เทศบาลจะมีการซ้อมแผนดับเพลิงประจำปีด้วย ทั้งนี้ เทศบาลจะทำแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนเมื่อมีการดำเนินงานโครงการต่างๆ เช่น การจัดระเบียบพื้นที่การทำถนน การขึ้นค่าเก็บขยะ เป็นต้น

การสื่อสารภายนอกของเทศบาลกับประชาชนในพื้นที่ กองวิชาการจะมีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์และเสียงตามสาย กรณีมีข้อร้องเรียน ชาวบ้านจะแจ้งกับเทศบาลโดยตรงด้วยการยื่นคำร้องที่เทศบาล เมื่อได้รับข้อร้องเรียนแล้วจะส่งเรื่องไปสำนักปลัดฯ ก่อนส่งต่อไปยังกองต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

การติดตามและประเมินผล จะมีคณะกรรมการติดตามผล ซึ่งมีตัวแทนชาวบ้านร่วมด้วย ต้องมีการรายงานผลว่าดำเนินการไปได้กี่เปอร์เซ็นต์ของโครงการ และจะมีการติดตามภาพรวมปีละ ๑ ครั้ง โดยคณะกรรมการติดตามภายใน

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คือ การท่องเที่ยวทางเลือก เอาของที่เราไม่พาเค้าไปดู เที่ยวตามระเบียบเรา เที่ยวตามแบบของชุมชน ต้องไม่เยอะแยะ ทางเลือกและยั่งยืนไปด้วยกัน คนไหนชอบก็จะเลือกมา

บทบาทของเทศบาล ในส่วนของเทศบาลจะสนับสนุนให้เกิดความยั่งยืนได้ เช่น การคัดแยกขยะ ก็เป็นการยั่งยืนอย่างหนึ่ง ต้องดูแลบ้านตัวเองให้ได้มาตรฐานที่กำหนด

๓. เทศบาลตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

๓.๑. ข้อมูลทั่วไป

วันที่เก็บข้อมูล: วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘

ผู้ให้ข้อมูล:

- นายพงศ์ธร ใจตรง ปลัดเทศบาล
- นางนภภรณ์ ศรีไทย ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

พื้นที่: พื้นที่พิเศษเมืองพัทยาและพื้นที่เชื่อมโยง (อพท. ๓)

แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ วัดท่ากระดาน ชุมชนประมงต้นแบบอ่าวบางละมุง

๓.๒. สรุปประเด็นจากการเก็บข้อมูล

แผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับทิศทางการท่องเที่ยว มีการจัดทำแผนการท่องเที่ยว แผนประชาสัมพันธ์ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น เว็บไซต์ ป้ายไฟ แผ่นพับที่ อพท. จัดพิมพ์ให้ แพลนดังกล่าวมีการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเทศบาลจะร่วมทำประชาพิจารณ์กับชุมชนก่อนออกมาเป็นแผนชุมชน และจัดทำเป็นแผนเทศบาลต่อ และชุมชนมีสิทธิ์คัดเลือกรายละเอียดและจัดลำดับความสำคัญของโครงการ การทำประชาคมจะทำปีละครั้ง แต่เทศบาลจะพบกับชุมชนตลอดผ่านกิจกรรมชุมชนพบผู้บริหารเดือนเว้นเดือน ตัวอย่างเช่น การทำ EIA ของพื้นที่ ชุมชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมตลอด

บุคลากรที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม กำกับดูแลด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ ปัจจุบันเป็นบุคลากรของกองวิชาการ งานประชาสัมพันธ์ และบุคลากรของสำนักงานปลัดฯ ในอนาคตมีแผนที่จะต้องมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยเฉพาะ การพัฒนาทักษะและจ้างงานคนในท้องถิ่นเพื่อบริหารจัดการท่องเที่ยว ด้วยลักษณะของชุมชนเป็นชุมชนเมือง โอกาสในการรวมกลุ่มจึงยาก แต่ได้มีการประสานกับศูนย์ฝึกอาชีพเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ๓๖ พรรษา เพื่อจัดโครงการพัฒนาทักษะของคนในชุมชนอยู่บ้าง ส่วนการพัฒนาทักษะให้กับบุคลากรภายในเทศบาลมี พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น โดยจะต้องมีแผนบุคลากรตามระเบียบที่กำหนดไว้ การส่งเสริมทักษะการฝึกอบรมมีการสอบถามไปตามหน่วยต่างๆว่ามีความต้องการจะเรียนรู้เรื่องใดเพิ่มเติม และจะส่งไปอบรมตามตำแหน่งหน้าที่ อย่างไรก็ตามงบประมาณในส่วนนี้มีค่อนข้างจำกัด

การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรและภายในแหล่งท่องเที่ยวเป็นดังต่อไปนี้ เทศบาลมีการกำหนดช่วงเวลาเปิด-ปิดแอร์ตอนเที่ยงและหลัง ๔ โมงเย็น มีการใช้กระดาษรีไซเคิล มีการรณรงค์เรื่องการคัดแยกขยะกับชุมชน เนื่องจากขยะในพื้นที่เทศบาลมีจำนวนเยอะมากต้องจ้างเอกชนในการกำจัด ส่วนมาตรการปกป้องการสูญพันธุ์ของสัตว์ป่าหรือพันธุ์พืชท้องถิ่นในพื้นที่ มีการรณรงค์เรื่องการจับสัตว์น้ำในฤดูที่ห้ามจับ การกำหนดขนาดอวน มีเขตอนุรักษ์ที่ไม่ให้เรือขนาดใหญ่เข้ามาจับสัตว์น้ำ มีโครงการธนาคารปูเพื่อขยายจำนวนปูทะเล นอกจากนี้ เทศบาลจะเน้นเรื่องพื้นที่สีเขียว มีโครงการปลูกป่าชายเลน เป็นต้น ในส่วนของการ

รองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภัยพิบัติและอาชญากรรม เทศบาลมีแผนติดตั้งกล้องวงจรปิดในพื้นที่ต่างๆร่วมกับตำรวจ ซึ่งจุดเสี่ยงส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ตลาดที่มีคนพลุกพล่าน

การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศบาลส่งเสริมประเพณีสงกรานต์ ซึ่งจะมีประเพณีท้องถิ่นสำคัญที่เรียกว่า “กองข้าว” มีการส่งเสริมภูมิปัญญาการทำอาหารสร้างเป็นสินค้า OTOP เช่น ห่อหมกปลาทะเล เป็นต้น ในส่วนการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวและผู้ที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ปัจจุบันเทศบาลได้จัดทำป้ายหลบหนีคลื่นยักษ์สึนามิ มีการซ้อมแผนอพยพ เมื่อมีข้อมูลข่าวสารก็จะประกาศผ่านเสียงตามสาย นอกจากนี้ ที่หมู่ ๔ มีแผนที่จะมีรถรางชมรอบแหล่งท่องเที่ยวไว้ให้บริการนักท่องเที่ยวสูงอายุและผู้พิการ

การรวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องของเทศบาล ปัจจุบันผู้รับผิดชอบงานด้านกฎหมายคือนิติกร (กองวิชาการ) และ ผอ.กองช่าง ซึ่งจะดูแลรับผิดชอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง EIA ในส่วนของการควบคุมเอกสาร เทศบาลมีเจ้าหน้าที่ลงรับหนังสือและแจกจ่ายไปตามกองงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยหนังสือจะถูกส่งไปที่ สำนักปลัดเทศบาล ก่อนแล้วจึงส่งไปที่นายกเทศมนตรีแล้วไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่อไป

การติดตามความพึงพอใจและรับฟังข้อเสนอแนะการดำเนินงานจากนักท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นของเทศบาล มีแบบประเมินความพึงพอใจ เช่น แบบประเมินความพึงพอใจการจัดกิจกรรมสงกรานต์ การติดตามผลสำเร็จของการดำเนินงานตามแผน มีคณะกรรมการติดตามการประเมินแผน (มีทั้งแบบประเมินแผนและการประเมินแต่ละโครงการ) มีการติดตามแผนปีละ ๒ ครั้ง (ทุก ๖ เดือน) ซึ่งหากปฏิบัติได้ร้อยละ ๘๕ ของเป้าที่ตั้งไว้ ก็จะได้คะแนนประเมิน ๕ คะแนน โดยแต่ละกองจะส่งผลการติดตามงานมาที่ส่วนกลาง และจะมีเจ้าหน้าที่ส่วนกลางเข้าไปตรวจตามกองต่างๆ ด้วยเช่นกัน เมื่อได้ผลการติดตามมาแล้วจะรายงานผลการดำเนินงานไปยังสภาฯ และลงผลการดำเนินงานบนเว็บไซต์เพื่อความโปร่งใส อย่างไรก็ตามจะไม่มีมีการเปลี่ยนเป้าหมายการดำเนินงาน นอกจากจะมีเหตุผลอันสมควร

การสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร ปัจจุบันมีเสียงตามสาย เว็บไซต์ โทรศัพท์ภายใน หนังสือเวียน และมีการประชุมกับชุมชนเดือนเว้นเดือน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องใกล้ตัว เรื่องปากท้องของคนในชุมชน ทั้งนี้ การสื่อสารเรื่องการท่องเที่ยวถึงพนักงานภายในจะผ่านการประชุมของเทศบาล ส่วนช่องทางในการรับข้อร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์ โทรศัพท์ และการตอบสนองต่อข้อร้องเรียนจะมีการส่งข้อร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการแก้ไข เช่น กองช่าง กองสาธารณสุข นิติกร เป็นต้น

การส่งเสริมแนวคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน เช่น มาตรการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสังคมสิ่งแวดล้อม ไปยังหน่วยงานอื่น การจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลเป็นไปตามระเบียบของสำนักนายกรัฐมนตรี โดยพิจารณาจากรูปแบบการใช้งานซึ่งกำหนดคุณสมบัติอยู่แล้ว เช่น ต้องได้รับ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) นอกจากนี้ จะปฏิบัติตามหนังสือสั่งการที่มีการขอความร่วมมือให้ใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จะต้องทำอย่างต่อเนื่อง อย่าละทิ้ง จะต้องจริงจัง จริงจัง พัฒนาและแก้ปัญหา เพื่อความก้าวหน้าและต่อเนื่อง รวมทั้งจะต้องพิจารณาทรัพยากรที่มีอยู่ ทำอย่างไรจะสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าและอนุรักษ์ควบคู่กันไป

บทบาทของเทศบาล จะต้องสนับสนุนองค์ความรู้แก่ชุมชน ต้องสอนให้ชุมชนให้สามารถดำเนินการ
ได้เอง เหมือนกับคำเปรียบเทียบที่ว่า “จงสอนให้คนตกปลา ไม่ใช่เอาแต่จับปลาให้เขากิน”

๔. เทศบาลตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

๔.๑. ข้อมูลทั่วไป

วันที่เก็บข้อมูล: วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘

ผู้ให้ข้อมูล:

- นายนิยม เหมทานนท์ รองนายกเทศมนตรี
- นางแวชวัญ บุญเจริญตั้งสกุล หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน

พื้นที่: พื้นที่พิเศษเมืองพัทยาและพื้นที่เชื่อมโยง (อพท. ๓)

แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ชุมชนจีนโบราณตลาดซากงั่ว

๔.๒. สรุปประเด็นจากการเก็บข้อมูล

นโยบายและแผนการท่องเที่ยวของเทศบาล มีอยู่ในแผนเทศบัญญัติ แผนสามปี แผนรายปี และแผนจังหวัด โดยทิศทางหรือนโยบายแบ่งได้ดังนี้ (๑) ส่งเสริมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มทำขนมที่ต้องมีบรรจุภัณฑ์ (packaging) ที่สวยงามเพื่อเพิ่มมูลค่าการผลิต และ (๒) การสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนรักบ้านเกิด ทั้งนี้ แผนการท่องเที่ยวดังกล่าวได้เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมผ่านการทำประชาคมกับชุมชน ซึ่งแต่ละชุมชนก็จะมีคณะกรรมการชุมชนอยู่ประมาณ ๑๐-๑๕ คน การดำเนินงานที่สอดคล้องกับทิศทางการท่องเที่ยวเรื่องหลักที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกำลังส่งเสริมอยู่คือ ตลาดจีนโบราณซากงั่ว ซึ่งได้รับคัดเลือกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนจีนโบราณนับเป็นการส่งเสริม ศิลปะ วัฒนธรรมของท้องถิ่น

การดำเนินงานทางด้านการท่องเที่ยว หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักคือสำนักปลัดเทศบาล การพัฒนาทักษะของบุคลากรในเทศบาล มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอยู่แล้ว ตามความต้องการของเจ้าหน้าที่ในเรื่องที่ต้องการจะอบรมและเรียนรู้ ส่วนการพัฒนาทักษะและจ้างงานคนในท้องถิ่นเพื่อบริหารจัดการการท่องเที่ยว เช่น อบรมนวดแผนโบราณ อบรมคนในพื้นที่ให้ทำอาหารพื้นเมือง เช่น ขนม หอยจือ ข้าวหลาม เป็นต้น มีศูนย์ OTOP ที่ ๑๓ ชุมชนมาเข้าร่วม ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวและผู้ที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้พิการ มีในส่วนที่งานสาธารณสุขดูแลในเรื่องสุขภาพคือโครงการเยี่ยมผู้ป่วย แต่สิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวยังไม่มี

การบริหารจัดการทางด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะในพื้นที่ที่มีการคัดแยกในเบื้องต้นก่อน และใช้เตาเผาขยะที่พัฒนามาจากภูมิปัญญาชาวบ้าน สิ่งที่ทำในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มีโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับชุมชน กล่าวคือ วันพ่อ วันแม่ มีการปลูกป่าในที่สาธารณะ

ด้านกฎหมายและนิติกรรม เทศบาลมีนิติกรประจำอยู่ ๒ คน ให้คำปรึกษาทางด้านกฎหมายทั้งภายใน (เทศบาล) และภายนอก (ประชาชน) เมื่อมีกฎหมายใหม่เข้ามาทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจะใช้วิธีแจ้งเวียนเพื่อแจ้งให้ทราบภายในเทศบาล ส่วนการรองรับความเสี่ยงจากภัยพิบัติและอาชญากรรมในพื้นที่ เทศบาลจะขอความร่วมมือกับชุมชนให้ช่วยกันดูแลเรื่องการจราจรและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเทศกาล

องค์กรมีการติดตามความพึงพอใจและรับฟังข้อเสนอแนะในการดำเนินงานจากนักท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นทั้งก่อนและหลังการดำเนินงาน การสื่อสารภายในและภายนอกองค์กรจำแนกได้ดังนี้ การสื่อสารภายในเทศบาล ผ่านทางหนังสือเวียน และการประชุมภายใน การสื่อสารของเทศบาลสู่ภายนอก โดยหนังสือแจ้งให้ทราบส่งถึงประธานชุมชน และบางชุมชนมีเสียงตามสาย การรับข้อร้องเรียนของเทศบาลผ่านเป็นการส่วนตัวจากประธานชุมชนและผู้ใหญ่บ้าน รวมถึงสื่อออนไลน์ เช่น Facebook

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คนในชุมชนต้องมีส่วนร่วมรับรู้ มีความยุติธรรม ไม่เล่นพรรคเล่นพวก ให้ความร่วมมือและสามัคคีเป็นพื้นฐาน เรื่องรายได้จะเป็นสิ่งที่ตามมา หลังจากนั้นจึงค่อยจัดระบบให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ต้องดูวิถีชีวิตดั้งเดิมแล้วดึงเอาเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของชุมชนออกมา โดยไม่ให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงพาณิชย์จนเกินไป

บทบาทของเทศบาล สามารถสนับสนุนให้เกิดความยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมแบบค่อยๆ เติบโต พัฒนาไปเรื่อยๆ ให้ชุมชนค่อยๆ เรียนรู้ รวมทั้งส่งเสริมและกระตุ้นชุมชนให้เห็นความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว มิตรภาพความเป็นพี่น้องของคนในชุมชนให้ดำรงไว้ไม่แตกแยกกัน

๕. องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมกลัด อำเภอเมือง จังหวัดตราด

๕.๑. ข้อมูลทั่วไป

วันที่เก็บข้อมูล: วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ผู้ให้ข้อมูล:

- นายประดิษฐ์ คุ่มขนม นายกองการบริหารส่วนตำบล

พื้นที่: พื้นที่พิเศษหมู่เกาะช้างและพื้นที่เชื่อมโยง (อพท. ๑)

แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ น้ำตก ท่าเรือ นั่งเรือชมป่าชายเลน นั่งเรือชมหิ่งห้อย

๕.๒. สรุปประเด็นจากการเก็บข้อมูล

เนื่องจากพื้นที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมกลัด มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย จึงมีนโยบายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอก เนื่องจากมีพื้นที่ติดกับชายแดนกัมพูชา องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีการส่งเสริมทักษะภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษากัมพูชา โดยเริ่มต้นที่บุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบลก่อน ที่จะต้องสามารถสื่อสารภาษาพูดได้ สอดคล้องกับนักท่องเที่ยว ในการจัดทำแผนการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนให้มีการตั้งคณะกรรมการชมรมท่องเที่ยวแหลมกลัด โดยแบ่งงานในความรับผิดชอบออกเป็นกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวต่างๆ เช่น กลุ่มทะเล กลุ่มอาหาร กลุ่มเรือ มีการประชุมแบ่งงานกัน และมีสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมเป็นกรรมการด้วย กลุ่มคนเหล่านี้จะเป็นคนขับเคลื่อนนโยบาย คิด ริเริ่มการดำเนินงานต่างๆ ทั้งนี้ ชุมชนจะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งและกิจกรรมท่องเที่ยวหรือแผนพัฒนาชุมชน โดยชุมชนจะเป็นผู้จัดทำโครงการเสนอขอเข้ามา องค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นผู้ให้คำแนะนำการเขียนเสนอขอโครงการ มีการรับฟังความคิดเห็นชุมชน แผนของ องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนหนึ่งจะมาจากชุมชนเป็นผู้เสนอขอมา และอีกส่วนเป็นแผนของ องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งปัจจุบันรองนายกฯ เป็นผู้ดูแลเรื่องนี้ และหากชุมชนมีเรื่องที่จะต้องขอรับการสนับสนุนจาก องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถเขียนเสนอโครงการเข้ามาได้ (องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้สนับสนุนให้ชุมชนคิดริเริ่ม) เช่น กรณีมีการจัดงานประเพณี โดย องค์การบริหารส่วนตำบลมีบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว ทำหน้าที่ประสานกับ อพท. จังหวัด หรือหน่วยงานอื่นๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว หากเป็นเรื่องกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ องค์การบริหารส่วนตำบลมีนิติกร เป็นผู้ดูแล กฎหมายต่างๆ มีการรวบรวมไว้ในแฟ้มและจัดวางไว้บนชั้นเอกสาร มีสันแฟ้มชัดเจน สามารถสืบค้นได้ง่าย

ด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมกลัด ไม่ได้มีจุดเด่นเรื่องศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ คือ พิพิธภัณฑที่เขาล้าน ซึ่งแสดงเรื่องราวการอพยพเมื่อครั้งเขมรแตก การให้ความรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมเน้นการให้เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมสำหรับการพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพ ชาวบ้านส่วนใหญ่มีการพัฒนากันเองโดยตลอด ปัจจุบันมีเรื่องอาหารที่ องค์การบริหารส่วนตำบลช่วยเหลือ หากเป็นการพัฒนาบุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบลจะ

ดำเนินการตามแผนพัฒนาบุคลากร แต่ละกองจะส่งบุคลากรไปอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้อง หรือบุคลากรต้องการอบรมด้านใดเพิ่มเติม องค์การบริหารส่วนตำบลก็จะให้การสนับสนุน

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนการจัดการขยะ โครงการคัดแยกขยะ จัดหาถังขยะและรณรงค์เรื่องการเก็บขยะ โดยให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทดลองตามโครงการของรัฐบาล พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมกลัด ไม่พบปัญหาสิ่งแวดล้อมมากนัก แต่ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมเรื่องการปลูกป่า ดูแลการขุดร่องน้ำ ทางน้ำ และมีการนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้กับไฟถนน

ด้านการอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวมีการเตรียมห้องน้ำไว้บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว โดยแต่ละกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวจะเป็นผู้ดูแล ขณะที่การดูแลผู้สูงอายุ จะเน้นที่การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเลือกกิจกรรมท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสม เช่น การชมสวนผลไม้ สำหรับแผนการจัดการความเสี่ยง มีชุดกู้ภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลอาสาสมัครต่างๆ มีการจัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นในแหล่งท่องเที่ยว เช่น เสื้อชูชีพ ด้านการประเมินผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวจะพิจารณาจากความพึงพอใจของกลุ่มต่างๆ ที่ได้ตั้งขึ้น หากกลุ่มพอใจ นักท่องเที่ยวก็น่าจะพอใจด้วยเช่นกัน

การสื่อสารภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีการประชุมทุกเดือน มีการแนะนำ เสนอวิธีปฏิบัติ แต่ละกองจะนำเสนอผลการดำเนินงานในที่ประชุม และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับกองอื่นๆ ด้านการสื่อสารภายนอก ได้แก่ เสียงตามสาย การทำแบบสอบถาม และกิจกรรมต่างๆ พบประชาชน

การติดตามและประเมินผลจะพิจารณาจากแผนที่แต่ละหมู่บ้านเสนอมา โดยจะมีการติดตามเป็นระยะ มีการรายงานความคืบหน้า และมีคณะกรรมการประเมินผลแต่ละโครงการ ซึ่งมาจากผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้าน เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งจะมีทั้งกรรมการพิจารณาแผนและกรรมการตรวจสอบ กำหนดเวลาในการตรวจประเมินจะพิจารณาว่าโครงการสำเร็จไปถึงขั้นใด ติดขัดอะไรบ้าง และพิจารณาความพึงพอใจของชุมชนร่วมด้วย โดยจะมีปฏิทินการทำงานของแต่ละเดือน

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ต้องพิจารณาจากทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่เป็นจุดขาย อย่าไปผลิตเพิ่มออกมาขาย ดุคภัยภาพที่มีอยู่ เช่น มีน้ำตก ป่า ทะเล แต่ต้องอนุรักษ์และฟื้นฟูด้วย เช่น การขยายพันธุ์ปูม้าให้เป็นทั้งการอนุรักษ์และแหล่งเรียนรู้

บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลทำให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ด้วยการสนับสนุนในด้านต่างๆ เช่น การส่งเสริมการประกอบอาชีพเดิมของชุมชนให้เป็นการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ในส่วนของการดำเนินงานของ อพท. จะมีการแลกเปลี่ยนกับชุมชนด้วยเช่นกัน

๖.๑. ขี ข้อมูลทั่วไป

วันที่เก็บข้อมูล: วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ผู้ให้ข้อมูล:

- นายจักรกฤษณ์ สลักเพชร นายองค์การบริหารส่วนตำบล

พื้นที่: พื้นที่พิเศษหมู่เกาะช้างและพื้นที่เชื่อมโยง (อพท. ๑)

แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ วัดสลักเพชร วัดบางเป้า แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พื้นที่ประวัติศาสตร์ยุทธนาวี
เกาะช้าง

๖.๒. สรุปประเด็นจากการเก็บข้อมูล

นโยบายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างได้ จะเน้นเรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญ มี Homestay เรือนำเที่ยว (เรือมาตรฐาน) พายเรือคายัค มีเส้นทางจักรยาน ชมนกเงือก และมียุทธนาวีเกาะช้าง เป็นต้น โดยแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับทิศทางการท่องเที่ยว มีค่าแถลงนโยบายและพัฒนาเกาะช้างได้อย่างยั่งยืน สิ่งที่ได้รับ ได้แก่ แผนอนุรักษ์ การปลูกป่า ธนาคารปู เป็นต้น แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวมีการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยการทำประชาคมของชาวบ้านผ่านสภาตำบล การส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แก่ งานตามรอยเสด็จพระพุทธเจ้าหลวง และงานยุทธนาวีเกาะช้าง ซึ่งจัดทุกปีให้คนรุ่นหลังได้รู้ประวัติ

การดำเนินงานทางด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบล มีผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ท่องเที่ยวซึ่งสังกัดสำนักปลัดฯ เป็นผู้รับผิดชอบในการประสานงาน แก้ไขปัญหาต่างๆ และไปประชุมและอบรมต่างๆ ทางด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาทักษะและจ้างงานคนในท้องถิ่น ในช่วงแรกมีการอบรมภาษาอังกฤษ ระยะเวลาหลังมีการฝึกดำน้ำ scuba ทั้งนี้ การพัฒนาทักษะของบุคลากรโดยการศึกษาดูงานและจัดการอบรม จะให้แต่ละกองงานเขียนของบประมาณเข้ามา ซึ่งส่งมาช่วงนี้แต่จะนำไปใช้ปีหน้า

ทางด้านกฎหมายและนิติกรรมมีนิติกรประจำ รับผิดชอบงานระเบียบข้อบังคับกฎหมาย ซึ่งหากมีกฎหมายใหม่เข้ามาก็จะจัดส่งตามระเบียบสารบัญญัติ ส่วนการรองรับความเสี่ยงจากภัยพิบัติและอาชญากรรม เรื่องที่ให้ความสำคัญ คือ น้ำท่วมและไฟป่า ในกรณีของน้ำท่วมเคยท่วมหนักเมื่อปีที่แล้ว ทาง องค์การบริหารส่วนตำบลต้องเตรียมการโดยต้องลอกคูคลองไว้ก่อน หากฝนตกหนัก ๓-๔ ชั่วโมง จะต้องเริ่มประสานงานกันแล้ว ส่วนไฟป่า มีการป้องกันโดยเตรียมรถน้ำไว้ให้เต็มตลอด นอกจากนี้ อปพร. มีการอบรมกู้ชีพ แต่ยังไม่ถึงขั้นจัดเป็นแผน แต่คุยประสานงานกันมากกว่าในกรณีฉุกเฉิน

การจัดการทางด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาทางสิ่งแวดล้อมที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างได้ กำลังเผชิญและกำลังแก้ไขปัญหาคือขาดแคลนน้ที่หมู่ ๒ และหมู่ ๕ ส่วนการกำจัดของเสียคือขยะและน้ำ มีการกำจัดรวมกับเทศบาลตำบลเกาะช้าง แต่ชุมชนที่เห็นผลมากคือที่ชุมชนสลักคอกซึ่งมีการคัดแยกขยะออกมาทำปุ๋ย แต่ทั้งนี้ในพื้นที่ตำบลเกาะช้างได้ก็มีการใช้สารเคมีอันตราย คือ พ่นหมอกควันกำจัดยุงลายซึ่งต้องทำทุกปี

การดำเนินการเพื่อลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่ มีงานบวชป่า ปลูกป่า เป็นอุบายไม่ให้คนตัดต้นไม้

การสื่อสารของ องค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งเป็นดังนี้ การสื่อสารภายในมีการประชุมทุกเดือน ส่วนการสื่อสารภายนอกมีการทำประชาคมทุกเดือน ถึงแผนที่จะดำเนินการ การแจ้งเรื่องจากอำเภอ จังหวัด ฯลฯ การทำประชาคมนี้เป็นช่องทางในการรับข้อร้องเรียนขององค์กรด้วย

การติดตามผลสำเร็จของการดำเนินงานขององค์กร มีคณะกรรมการติดตามโครงการอยู่แล้ว เพื่อวัดความสำเร็จ ความคุ้มค่าของโครงการ

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ควรจะพิจารณาถึง ความเข้มแข็งของชุมชน การบริหารด้วยคนภายในพื้นที่ การมีจิตสำนึก ไม่เอาเปรียบธรรมชาติและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล สามารถมีส่วนช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนด้วยการส่งเสริมการรวมกลุ่มชุมชนเข้มแข็งและสร้างจิตสำนึกซึ่งมีความสำคัญกว่างบประมาณที่ได้รับ

๗. องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงตึ๊ด อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน

๗.๑. ข้อมูลทั่วไป

วันที่เก็บข้อมูล: วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ผู้ให้ข้อมูล:

- นายสมนึก คำฝั้น	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- นางจินตนา กลั่นน้ำทิพย์	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
- นายสุวิทย์ ศรีงาม	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- นายประดิษฐ์ เชษฐวิสุต	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- นายวิธาน นนทสิทธิ์	หัวหน้าสำนักปลัด

พื้นที่: พื้นที่พิเศษเมืองเก่า (อพท. ๖)

แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ พระธาตุแช่แห้ง ช่วงวัฒนธรรม บ้านหนองเต่า หาดหินสายน้ำใส ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนม่วงตึ๊ด หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง วัดศรีบุญเรือง พระพุทธรูปไม้

๗.๒. สรุปประเด็นจากการเก็บข้อมูล

องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงตึ๊ด เริ่มเน้นนโยบายด้านการท่องเที่ยวหลังจากที่ อพท. เข้ามา โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือ พระธาตุแช่แห้ง นโยบายส่วนใหญ่จึงเน้นการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ซึ่งมีการกำหนดเป็นวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนการดำเนินงานต่างๆ เป็นแผนที่นายกฯ ได้เคยแถลงต่อชาวบ้านก่อนเข้ารับตำแหน่ง ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ ประมาณ ๖ ด้าน รวมทั้งแผนที่ชาวบ้านเสนอมา นำมาเขียนเป็นแผน ๓ ปี แผน ๕ ปี แผนปฏิบัติการและแผนรายปี ชาวบ้านจะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน โดยแต่ละหมู่บ้านจะคัดเลือกโครงการและเรียงลำดับความสำคัญก่อนส่งมาที่ องค์การบริหารส่วนตำบล (ส่วนใหญ่เป็นโครงการพื้นฐาน เพราะเห็นได้ชัดเป็นรูปธรรม บางหมู่บ้านเน้นเกษตรกรรม แต่บางหมู่บ้านเน้นเรื่องการท่องเที่ยว) มีการจัดทำแผนผ่านการประชาคมหมู่บ้าน และเมื่อนายกฯ มีประชุมกับจังหวัดก็จะมาถ่ายทอดให้กับคนอื่นๆ ใน องค์การบริหารส่วนตำบลและชาวบ้านได้รับทราบร่วมกัน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังไม่มีบุคลากรที่ดูแลด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ แต่จะมีบุคลากรของกองการศึกษา ๒ คน ช่วยดูแลอยู่ และหากเป็นเรื่องกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง สำนักปลัดฯ จะเป็นผู้ดูแล ก่อนส่งไปตามกองต่างๆ เนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีนิติกร

ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม แต่ละหมู่บ้านจะมีการถ่ายทอดกันเองโดยผ่านปราชญ์ชาวบ้าน หากเป็นวัด จะมีการบริหารจัดการเอง องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่เพียงแค่ช่วยสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ หากเป็นการพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพของชาวบ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณในการส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งงบประมาณจากภายนอก โดยชาวบ้านมีการรวมกลุ่มกันอยู่แล้ว มีการจัดประกวดผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมให้ไปจำหน่ายสินค้าในงานกาชาด งานพระธาตุแช่แห้ง นอกจากนี้ ยังมีการฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยด้วย

การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันมีปัญหาภัยแล้งที่บ้านหนองเต่า เนื่องจากไม่มีประปา ส่วนภูมิภาค องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีแผนในการแก้ปัญหาภัยแล้ง การใช้พลังงานทดแทนมีการใช้พลังงานไฟฟ้าในการสูบน้ำ ด้านปัญหาขยะที่พบคือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีรถจัดเก็บขยะเพียง ๑ คัน จึงไม่เพียงพอในการจัดเก็บ ต้องพยายามรณรงค์การคัดแยกขยะเพื่อลดปริมาณขยะให้น้อยลง ก่อนเอาไปทิ้งบ่อของเทศบาล ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีกิจกรรมส่งเสริมการปลูกป่า โดยเฉพาะในวันวิสาขบูชา ซึ่งเป็นวันต้นไม้ประจำปีของชาติ

ด้านการอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว มีการจัดการวางไว้บริการนักท่องเที่ยว ห้องน้ำ กล้อง CCTV แต่ไม่ได้มีแผนรองรับอย่างจริงจัง เนื่องจากขาดงบประมาณ สำหรับแผนประเมินความเสี่ยงและป้องกันความเสี่ยง มี อปพร. ของหมู่บ้านช่วยดูแล องค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนป้องกันสาธารณภัย (ภัยแล้ง ภัยหนาว น้ำท่วม) มีการซ้อมแผนเป็นประจำ ซึ่งชาวบ้านจะเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

การพัฒนาบุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการระบุในแผนอัตรากำลัง ๓ ปี (แนบท้ายเป็นแผนพัฒนาบุคลากรว่าต้องมีการอบรมอะไรบ้าง) ส่วนใหญ่จะส่งบุคลากรไปอบรมหลักสูตรของสถาบันพัฒนาบุคลากร กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้านการสื่อสารภายใน จะมีการประชุมประจำเดือน มีนายก องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธาน แต่ละกองจะมีเรื่องของตนเองมานำเสนอ พูดคุยเกี่ยวกับงานที่ผ่านมาและงานที่จะต้องดำเนินการต่อไป ขณะที่การสื่อสารภายนอกจะใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย โฆษกหมู่บ้าน และการสื่อสารผ่านผู้ใหญ่บ้าน

แนวทางในการติดตามเฝ้าระวังการดำเนินงานตามแผน จะมีคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผน ๓ ปี ประเมินปีละไม่ต่ำกว่า ๒ ครั้ง ในการติดตามจะพิจารณาว่ามีการดำเนินงานตามแผนแล้วเสร็จไปกี่เปอร์เซ็นต์ แต่ละโครงการจะมีการประเมินผล และ องค์การบริหารส่วนตำบลจะจ้างที่ปรึกษาเพื่อประเมินภาพรวมการดำเนินงานปีละ ๑ ครั้ง

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและเห็นถึงความสำคัญ ความยั่งยืนจึงจะเกิดขึ้น และเน้นสิ่งที่ชุมชนมีอยู่ รวมทั้งการส่งเสริมจะต้องควบคู่กับเรื่องรายได้และมีความสุขสบายตามวิถีชาวบ้าน สุดท้ายต้องพิจารณาเรื่องเด็กและเยาวชนด้วย

บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล จะเป็นหน่วยที่ช่วยประสานงานสื่อสารกับหมู่บ้าน ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้องร่วมมือกับ องค์การบริหารส่วนตำบลไม่เช่นนั้นก็ยากที่จะทำอะไรได้

๘. องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสวก อำเภอเมือง จังหวัดน่าน

๘.๑. ข้อมูลทั่วไป

วันที่เก็บข้อมูล: วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ผู้ให้ข้อมูล:

- นางธารินีย์ ไชยเขียว รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- นางจริยา ฝาระมี นักวิชาการศึกษา
- นางธัญญารัตน์ วิไชยยา เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

พื้นที่: พื้นที่พิเศษเมืองเก่า (อพท. ๖)

แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ เต่าเผาโบราณ พิพิธภัณฑ์ กลุ่มเครื่องปั้นดินเผา พระธาตุ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงน้ำอ้อยโบราณ ผ้าทอ (ผ้าถุง, กระเป๋า)

๘.๒. สรุปประเด็นจากการเก็บข้อมูล

นโยบายด้านการท่องเที่ยวที่มีการกำหนดไว้ในแผน ๓ ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลครอบคลุมแผนงานมีการกำหนดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยการส่งต่องานที่เกี่ยวข้องไปยังส่วนต่างๆ ซึ่งแผนดังกล่าวส่วนหนึ่งมาจากการประชาคมว่าชาวบ้านอยากได้อะไรหรือพัฒนาไปในทิศทางใด ทั้งนี้ เมื่อชาวบ้านขอโครงการเข้ามา จะมีการจัดลำดับความสำคัญ และพิจารณาจากงบประมาณที่ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอยู่ ด้านบุคลากรด้านการท่องเที่ยว มีหน่วยงานสนับสนุนคือ กองการศึกษา ช่วยดูแลเรื่องการท่องเที่ยว ซึ่งในอนาคตอาจมีบุคลากรประจำ เมื่อมีกฎหมายและกฎระเบียบใหม่ๆ เข้ามา หากเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับส่วนไหน ส่วนงานนั้นจะเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ การติดตามกฎหมายใหม่ๆ เจ้าหน้าที่จะสืบค้นจากสารสนเทศ แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีหนังสือจากกระทรวงมหาดไทยมาถึงนายกฯ ก่อนมอบหมายไปยังกองต่างๆ

การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลจะเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่นแต่ละหมู่บ้าน และจัดงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ทุกปี มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ด้านการพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพมีการส่งเสริมองค์ความรู้ การสร้างอาชีพให้กับชุมชน ทั้งการสนับสนุนเป็นเงินทุนให้กลุ่มไปบริหารจัดการเอง ให้งบประมาณในการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน ตรงส่วนนี้สามารถของงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ด้านการพัฒนาบุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนการฝึกอบรมและเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงาน เช่น การศึกษาดูงาน

ด้านการดำเนินมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม มีการจัดทำประกาศรณรงค์ เช่น พักเที่ยงปิดไฟ ปิดเครื่องปรับอากาศ ประหยัดน้ำ มีการอบรมให้ความรู้ชุมชนเรื่องการทำน้ำหมักชีวภาพ กรอบแผนงานข้างหน้าจะรณรงค์เรื่องจักรยานต่อไป นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการคัดแยกขยะ โดยรณรงค์ระดับครัวเรือนก่อน แล้วจึงรณรงค์กับนักท่องเที่ยว เช่น คณะศึกษาดูงาน ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดทำแผนประเมินความเสี่ยงและป้องกันความเสี่ยง มีการเตรียมความพร้อม

เจ้าหน้าที่ป้องกันบรรเทา สาธารณภัย มี อปพร. แต่ละหมู่บ้าน มีแผนจัดการอัคคีภัย ภัยธรรมชาติ น้ำป่า และ หมอกควัน

องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ห้องน้ำ ป้ายบอกทาง แต่ปัจจุบันยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร สิ่งอำนวยความสะดวกอาจยังไม่ครอบคลุมและอนาคตอาจต้องเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนชรา ทั้งนี้ มีการติดตามความพึงพอใจจากการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว เช่น เมื่อ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดงานต่างๆ จะออกแบบสอบถาม เพื่อนำเอาผลมาปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป

การสื่อสารภายใน มีการประชุม องค์การบริหารส่วนตำบลประจำเดือน บุคลากรทุกคนจะต้องเข้าร่วมการประชุม ด้านการสื่อสารภายนอก มีเสียงตามสาย องค์การบริหารส่วนตำบลสัญจร การประชาสัมพันธ์ และหากชาวบ้านมีเรื่องจะสื่อสารกับองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยการทำหนังสือผ่านผู้ใหญ่บ้านได้ และหากมีข้อร้องเรียนก็สามารถพูดคุยในเวทีประชาคมหรือทำหนังสืออย่างเป็นทางการมายังองค์การบริหารส่วนตำบลได้

การติดตามผลการดำเนินงาน ทาง องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีแบบสอบถาม สํารวจปีละ ๒ ครั้ง แต่ละยุทธศาสตร์ (๗ ยุทธศาสตร์) ทั้งนี้ แต่ละโครงการจะรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการคุมงาน ทราบ ก่อนส่งต่อไปยังผู้บริหาร หากเป็นการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จะมีการจ้างหน่วยงานที่ ๓ ประเมิน

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ต้องขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของชุมชน ถ้าทุกคนมีใจ ก็จะขับเคลื่อนไปได้ง่าย ความต้อยอดของงานก็จะทำให้เกิดความยั่งยืน ร่วมกันคิดทุกภาคส่วน ลูกหลานสมัยใหม่ด้วย มาพัฒนาชุมชน คนในชุมชนต้องเข้มแข็ง สามัคคี เศรษฐกิจ รายได้ดี ก็จะอยู่กันอย่างมีความสุขและอบอุ่น

บทบาทของ องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะเยาวชน ต้องถ่ายทอดภูมิปัญญาต่างๆ เช่น เยาวชนรักบ้านเกิด มัคคุเทศก์ท้องถิ่น

ด้านกฎหมายและนิติกรรม มีศูนย์สิทธิธรรมซึ่งมีการรวบรวมกฎหมายทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวไว้ให้บริการประชาชนและเทศบาล ส่วนการรองรับความเสี่ยงจากภัยพิบัติและอาชญากรรม มีศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (อปพร.) อยู่เวรยามวันละ ๖ คน ออกตรวจตระเวนทุกวัน และรับเรื่องร้องเรียน ทั้งนี้ อปพร. มีการปรับแผนเป็นประจำทุกปี

การติดตามและประเมินผล ในส่วนแรกการติดตามความพึงพอใจและรับฟังข้อเสนอแนะในการดำเนินงานจากนักท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่น สามารถวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้จากแบบสอบถามและการทำประชาคม อีกส่วนคือการติดตามผลสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนขององค์กร มีคณะกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล ซึ่งมีการติดตามภายในระยะเวลาของโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ควรเป็นเรื่องการบริหารจัดการคน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตชุมชน และการมีส่วนร่วมและเครือข่าย ทั้งนี้ ในเบื้องต้น ปัจเจบุคคลหรือองค์กรต้องจัดการตนเองให้ได้ก่อน

บทบาทของเทศบาล คือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยการเป็นศูนย์กลางของชุมชนในการประสานงานทุกภาคส่วน แต่ก็อยากให้ชุมชนตระหนักได้ด้วยตนเองจึงจะเกิดความยั่งยืน

๑๐. องค์การบริหารส่วนตำบลปลาบ่า อำเภอกุเวร จังหวัดเลย

๑๐.๑. ข้อมูลทั่วไป

วันที่เก็บข้อมูล: วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ผู้ให้ข้อมูล:

- นายวิรัตน์ ศรีบุรินทร์	นายกเทศมนตรี
- นางชนัญทิศา อุ่นปานัน	นักวิชาการศึกษา
- นางนันทิยา พลสุนทร	เจ้าพนักงานธุรการ
- นางสาวแพททอง ธรรมปิยะ	นักพัฒนาชุมชน
- นางสาวมยุรี ศรีบุรินทร์	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว
- นางสาววิไลวรรณ กันยาประสิทธิ์	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

พื้นที่: พื้นที่พิเศษเลย (อพท. ๕)

แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ภูเขา น้ำตกปลาบ่า การท่องเที่ยวของพื้นที่เป็นอาชีพเสริมให้กับชาวบ้าน

๑๐.๒. สรุปประเด็นจากการเก็บข้อมูล

นโยบายการท่องเที่ยวของ องค์การบริหารส่วนตำบลปลาบ่าขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ โดยผู้ที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวของ องค์การบริหารส่วนตำบลคือสำนักปลัดฯ ด้านแผนการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลที่สอดคล้องกับทิศทางการท่องเที่ยว มีแผน ๓ ปี แผน ๕ ปี โดยผ่านการทำประชาคมกับชาวบ้านในเบื้องต้นก่อน

การจ้างคนในท้องถิ่นเพื่อบริหารจัดการท่องเที่ยวมีดังต่อไปนี้ (๑) นักสื่อความหมายมัคคุเทศก์น้อยซึ่งเป็นเยาวชนในพื้นที่ (๒) โฮมสเตย์ที่มีมาได้ ๑ - ๒ ปีแล้ว โดยผู้ที่ได้ไปศึกษาดูงานในตอนแรกได้กลับมาอบรมคนในชุมชน (๓) แม่บ้านเป็นกลุ่มทำอาหาร ปลูกผักปลอดสารพิษ สร้างรายได้เสริมช่วงฤดูท่องเที่ยว

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้ที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ องค์การบริหารส่วนตำบลปลาบ่าได้จัดเตรียมห้องน้ำเพื่อคนพิการในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับงบประมาณมาจากจังหวัด และมีการแจกแผ่นพับแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในที่สาธารณะที่นักท่องเที่ยวเข้าถึง

การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ขยะ มีข้อมูลสถิติเป็นกฎหมายรองรับในระดับหนึ่ง เช่น จัดทำป้ายห้ามทิ้ง โฮมสเตย์มีระเบียบและข้อห้ามการบริหารจัดการขยะของตนเอง มีหน่วยเคลื่อนที่เร็วจัดเก็บขยะตามคำสั่งของผู้ว่าฯ และเริ่มนโยบายคัดแยกขยะเมื่อต้นเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา น้ำ จากภูเขาที่ขุ่นแดงในฤดูฝนนับเป็นปัญหาใหญ่ของพื้นที่ ส่วนมาตรการป้องกันการสูญพันธุ์ของสัตว์ป่าหรือพันธุ์พืชท้องถิ่นในพื้นที่รับผิดชอบไม่เป็นปัญหาเนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลปลาบ่าอยู่ในพื้นที่ควบคุมอยู่แล้ว

การรองรับความเสี่ยงจากภัยพิบัติและอาชญากรรม มี อปพร. เข้าเวร ถ้าจุดไหนเสี่ยงจะทำป้ายแจ้งเตือนไว้ก่อน ภัยพิบัติอื่นๆเช่น ภัยแล้ง ไฟไหม้ป่า มีศูนย์รับเรื่องโดยตรง มีรถน้ำบริการตลอด ซึ่งรถ ๑ คันสามารถแจกจ่ายน้ำได้ ๒ ครั้วเรือน

การติดตามและประเมินผลแบ่งเป็น ๒ ส่วน ดังนี้ (๑) วัดระดับความพึงพอใจและรับฟังข้อเสนอแนะในการดำเนินงานจากนักท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นโดยใช้แบบสอบถามวัดการให้บริการทั่วไป ความรวดเร็ว และการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ที่ชมรมท่องเที่ยวมีสมุดตรวจเยี่ยมวัดความพึงพอใจ (๒) การติดตามผลสำเร็จของการดำเนินงานของผู้บริหารระดับสูงผ่านการประชุมประจำเดือนติดตามตัวชี้วัด

การพัฒนาทักษะบุคลากรพิจารณาจากหนังสือที่ส่งเข้ามา องค์การบริหารส่วนตำบลและนายกฯจะเป็นผู้พิจารณาว่าใครสมควรไป

การสื่อสารขององค์การบริหารส่วนตำบลสู่ประชาชนผ่านทางผู้ใหญ่บ้าน และมีช่องทางในการรับข้อร้องเรียนผ่านทางงานธุรการและประชาสัมพันธ์ ของ องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งจะส่งเรื่องร้องเรียนไปที่นายกฯ และนายกฯจะสั่งการมอบหมายผู้ดำเนินการต่อไป เมื่อดำเนินการแก้ไขข้อร้องเรียนแล้วเสร็จจึงแจ้งกลับไปยังผู้ที่ร้องเรียน

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เห็นว่าควรพิจารณาด้านความปลอดภัย ความสะอาด ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ให้ทำการท่องเที่ยวควบคู่กับวิถีชีวิตของชาวบ้าน ไม่เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตดั้งเดิม

บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล จะมีบทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยสนับสนุนความต้องการของชุมชนตามศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อเสนอแนะ

๑) การกำหนดทิศทางการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาล ส่วนใหญ่มีการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวโดยบรรจุอยู่ใน ๓ ปี แผน ๕ ปี และมีแผนรายปี แผนปฏิบัติการ จึงมีลักษณะเป็นลายลักษณ์อักษรและได้รับความเห็นชอบและลงนามโดยผู้บริหารอยู่แล้ว อาจตัดแนวทางปฏิบัติข้อ “ได้รับความเห็นชอบและลงนามโดยผู้บริหารสูงสุด”

๒) แผนการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งในแผน ๓ ปี หรือ ๕ ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล แต่ส่วนใหญ่เรื่องวัตถุประสงค์และเป้าหมายด้านการท่องเที่ยวยังไม่ชัดเจน จึงควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในส่วนนี้ให้ชัดเจน

๓) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลส่วนใหญ่ไม่มีบุคลากรที่ทำหน้าที่ส่งเสริมทางด้านการท่องเที่ยวโดยตรง การดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นการร่วมมือกันของทุกกองในองค์กร ดังนั้น จึงควรมีคณะทำงานที่ประกอบด้วยผู้มีความรู้ความสามารถด้านการท่องเที่ยวเข้าร่วมด้วย

๔) กฎหมายและกฎระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรงมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานภายนอกหลายหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลไม่สามารถดำเนินการได้เอง ดังนั้น จึงควรตัดหัวข้อดังกล่าวออก

๕) การดำเนินงานของเดิมแบ่งเป็นแค่ ๓ ด้าน ได้แก่ สังคมและวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ ซึ่งอาจมองประเด็นได้ไม่ชัดเจน จึงควรแยกแนวทางการดำเนินงานให้มีความชัดเจนขึ้น และควรตัดบางประเด็นที่ปฏิบัติได้ยาก เช่น

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้คนในชุมชนร่วมกันต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- ดำเนินมาตรการป้องกันการค้า และการแสดง โบราณสถานหรือโบราณวัตถุนอกจากว่าได้รับการอนุญาตโดยถูกต้องตามกฎหมาย
- การจัดการสารเคมีอันตรายและวัตถุอันตรายที่องค์กรมีการใช้งาน
- ตรวจวัด บันทึกลง และรายงานปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยใช้วิธีที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
- ปฏิบัติด้านแรงงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

๖) การจัดทำและควบคุมเอกสารขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลมีการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณเท่านั้น และเป็นไปได้ยากที่จะกำหนดรูปแบบขึ้นมาใหม่เพื่อใช้ในการติดตามความทันสมัยของเอกสาร จึงควรตัดข้อดังกล่าวออก

๗) การติดตามผลนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลจะมีหน่วยตรวจสอบติดตามผลอยู่แล้ว รวมทั้งมีคณะกรรมการติดตามผล แต่การติดตามผลส่วนใหญ่จะเน้นการติดตามผลเมื่อสิ้นสุดโครงการหรือกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่ ควรมีแนวทางในการติดตามผลระหว่างดำเนินงาน

๘) การปรับปรุง และการป้องกัน ในปัจจุบัน เกือบทุกองค์กรมีการประเมินผลแต่ละโครงการ แต่ยังไม่ชัดเจนว่าทำได้ครอบคลุมในทุกประเด็น เช่น มีการกำหนดวิธีการปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำ การทบทวนประสิทธิผลของการปฏิบัติปรับปรุงและป้องกัน ที่ไม่ได้กำหนดเป็นแบบแผน

๙) การทบทวนผลการดำเนินงาน โดยทั่วไปผู้บริหารมีการทบทวนการดำเนินงานตามแผนอยู่แล้ว โดยจะมีการรายงานจากคณะกรรมการโครงการต่างๆ ส่งมายังผู้บริหาร หากโครงการไหน ไม่เป็นไปตามแผน ผู้บริหารก็จะค้นหาสาเหตุ และหาทางแก้ไขเองเป็นส่วนใหญ่ แต่เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมควรเปิดโอกาสให้ตัวแทนภายนอกเข้าร่วมทบทวนด้วย

ภาพการลงพื้นที่เก็บข้อมูลองค์กรที่มีบทบาทในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

- พื้นที่: พื้นที่พิเศษเมืองโบราณอู่ทอง (อพท. ๗)

วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘
เทศบาลตำบลท้าวอู่ทอง

วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘
เทศบาลตำบลอู่ทอง

- พื้นที่: พื้นที่พิเศษเมืองพญาและพื้นที่เชื่อมโยง (อพท. ๓)

เทศบาลตำบลบางละมุง
วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘

เทศบาลตำบลห้วยใหญ่
วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘

- พื้นที่: พื้นที่พิเศษหมู่เกาะช้างและพื้นที่เชื่อมโยง (อพท. ๑)

องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมกลัด
วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้
วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘

- พื้นที่: พื้นที่พิเศษเมืองเก่าน่าน (อพท. ๖)

องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงตึ๊ด
วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘

องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสวก
วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘

- พื้นที่: พื้นที่พิเศษเลย (อพท. ๕)

เทศบาลตำบลนาอ้อ
วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘

องค์การบริหารส่วนตำบลปลาบ่า
วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘